

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII—KOMISJA HISTORII PAŃSTWA I PRAWA

CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XXXIV—ZESZYT 2
1982

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

T. I,	(1949)	cena 10,00 zł	T. XIX,	z. 1 (1967)	cena 82,00 zł
T. II,	(1948)	„ 12,00 „	T. XIX,	z. 2 (1967)	„ 62,00 „
T. III,	(1951)	„ 15,00 „	T. XX,	z. 1 (1968)	„ 84,00 „
T. IV,	(1951)	„ 15,00 „	T. XX,	z. 2 (1968)	„ 72,00 „
T. V,	(1953)	„ 37,00 „	T. XXI,	z. 1 (1969)	„ 76,00 „
T. VI,	z. 1 (1954)	„ 45,50 „	T. XXI,	z. 2 (1969)	„ 75,00 „
T. VI,	z. 2 (1954)	„ 60,15 „	T. XXII,	z. 1 (1970)	„ 88,00 „
T. VII,	z. 1 (1955)	„ 52,30 „	T. XXII,	z. 2 (1970)	„ 68,00 „
T. VII,	z. 2 (1955)	„ 49,10 „	T. XXIII,	z. 1 (1971)	„ 70,00 „
T. VIII,	z. 1 (1956)	„ 45,50 „	T. XXIII,	z. 2 (1971)	„ 68,00 „
T. VIII,	z. 2 (1956)	„ 45,20 „	T. XXIV,	z. 1 (1972)	„ 92,00 „
T. IX,	z. 1 (1957)	„ 77,00 „	T. XXIV,	z. 2 (1972)	„ 74,00 „
T. IX,	z. 2 (1957)	„ 107,00 „	T. XXV,	z. 1 (1973)	„ 85,00 „
T. X,	z. 1 (1958)	„ 75,00 „	T. XXV,	z. 2 (1973)	„ 75,00 „
T. X,	z. 2 (1958)	„ 135,00 „	T. XXVI,	z. 1 (1974)	„ 85,00 „
T. XI,	z. 1 (1959)	„ 63,00 „	T. XXVI,	z. 2 (1974)	„ 75,00 „
T. XI,	z. 2 (1959)	„ 94,00 „	T. XXVII,	z. 1 (1975)	„ 74,00 „
T. XII,	z. 1 (1960)	„ 70,00 „	T. XXVII,	z. 2 (1975)	„ 80,00 „
T. XII,	z. 2 (1960)	„ 82,00 „	T. XXVIII,	z. 1 (1976)	„ 80,00 „
T. XIII,	z. 1 (1961)	„ 68,00 „	T. XXVIII,	z. 2 (1976)	„ 82,00 „
T. XIII,	z. 2 (1961)	„ 72,00 „	T. XXIX,	z. 1 (1977)	„ 70,00 „
T. XIV,	z. 1 (1962)	„ 74,00 „	T. XXIX,	z. 2 (1977)	„ 65,00 „
T. XIV,	z. 2 (1962)	„ 67,00 „	T. XXX,	z. 1 (1978)	„ 90,00 „
T. XV,	z. 1 (1963)	„ 95,00 „	T. XXX,	z. 2 (1978)	„ 85,00 „
T. XV,	z. 2 (1963)	„ 60,00 „	T. XXXI,	z. 1 (1979)	„ 90,00 „
T. XVI,	z. 1 (1964)	„ 67,00 „	T. XXXI,	z. 2 (1979)	„ 68,00 „
T. XVI,	z. 2 (1964)	„ 60,00 „	T. XXXII,	z. 1 (1980)	„ 120,00 „
T. XVII,	z. 1 (1965)	„ 78,00 „	T. XXXII,	z. 2 (1980)	„ 75,00 „
T. XVII,	z. 2 (1965)	„ 84,00 „	T. XXXIII,	z. 1 (1981)	„ 120,00 „
T. XVIII,	z. 1 (1966)	„ 90,00 „	T. XXXIII,	z. 2 (1981)	„ 185,00 „
T. XVIII,	z. 2 (1966)	„ 75,00 „	T. XXXIV,	z. 1 (1982)	„ 210,00 „

Następny zeszyt Czasopisma Prawno-Historycznego (t. XXXV, z. 1, 1983) zawierać będzie rozprawy: J. Matuszewski, *Putapki średniowiecznej łaciny*; Z. Naworski, *Indygenat w Prusach Królewskich (1454-1772)*; T. Opas, *Z badań nad zagadnieniem wolności osobistej mieszczan miast prywatnych w Polsce XVII i XVIII wieku*; E. Borkowska-Bagieńska, *Zbiór Praw Sądowych Andrzeja Zamoyskiego w nauce XX wieku*; J. Justyński, *Naród i państwo w doktrynie indyjskich reprezentantów odrodzenia muzułmańskiego*; J. Bardach, *Sejm dawnej Rzeczypospolitej jako najwyższy organ reprezentacyjny*; H. Olszewski, *Funkcjonowanie sejmu w dawnej Rzeczypospolitej*; S. Grodziski, *Sejm dawnej Rzeczypospolitej jako najwyższy organ ustawodawczy. Konstytucje sejmowe — pojęcie i próba systematyki*; A. Lityński, *Sejmiki ziemskie koronne Rzeczypospolitej w okresie oligarchii*. Ponadto w zeszycie znajdują się: artykuły recenzyjne, obszerny dział recenzji i not recenzyjnych, oraz *Materiały do polskiej bibliografii historycznoprawnej za rok 1981*, pióra H. Izdebskiego, M. Wąsowicza, M. Zabłockiej-Słoniny.

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
I N S T Y T U T H I S T O R I I — K O M I S J A H I S T O R I I P A Ń S T W A I P R A W A

CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XXXIV — ZESZYT 2

1982

P A Ń S T W O W E W Y D A W N I C T W O N A U K O W E

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Stanisław Grodziski, Kazimierz Kolańczyk,
Bogdan Lesiński (sekretarz redakcji), Bogusław Leśnodorski, Henryk Olszewski
(redaktor), Kazimierz Orzechowski, Zygfryd Rymaszewski, Monika Senkowska-Gluck
zastępcą redaktora), Jan Wąsicki

Tłumaczyła na język francuski: Maria Sczaniecka

Adres Redakcji: 61-809 Poznań, ul. Czerwonej Armii 90, Collegium Iuridicum UAM

Printed in Poland

ISBN 83-01-04695-3

ISSN 0070-2471

PANSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Wydanie pierwsze. Nakład 350+90 egz. Ark. wyd. 22,0. Ark. druk. 18,125+1 wkł. Papier druk. sat.
V kl. 70 g, 70×100. Oddano do składania w sierpniu 1982 r. Podpisano do druku i druk
ukończono w styczniu 1983 r. Zam. nr 398/175. N-7/932.

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XXXIV — Zeszyt 2

I. ROZPRAWY — ARTICLES

Ludwik Łysiak, Prawo i zwyczaj w praktyce małopolskich sądów wiejskich XV - XVIII wieku	1
<i>Le droit et la coutume dans la pratique des tribunaux ruraux en Petite Pologne du XVe au XVIIIe s.</i>	14
Jerzy Walachowicz, Starostwo w zarządzie terytorialnym <i>Marchiae Transoderanae</i> do początków XV wieku	17
<i>La starostie dans l'administration territoriale de la Marchia Transoderana jusqu'aux débuts du XVe s.</i>	71
Witold Maisel, Trybunał Koronny w świetle laudów sejmikowych i konstytucji sejmowych	73
<i>Tribunal de Couronne sous l'aspect des résolutions de diétines et des constitutions de diète</i>	109
Ryszard M. Małajny, Doktryna wolności religijnej „Ojców Konstytucji” USA	111
<i>Doctrine de la liberté religieuse des „Pères de la Constitution” en USA</i>	138
Władysław Sobociński, Sądownictwo Księstwa Warszawskiego a problem kasacji. Pierwsze pomysły i zaczątki organizacji kasacyjnej	141
<i>La juridiction du Duché de Varsovie et le problème de cassation — premières conceptions et les débuts d'organisation de la cassation</i>	180

II. PRACE DROBNE I MATERIAŁY — MISCELLES

Andrzej Wyczański, Zaginione księgi i funkcjonowanie grodu w Nowym Mieście Korczynie w XVI wieku	183
Anna Filipczak-Kocur, Senatorowie i posłowie na sejmie „pacyfikacyjnym” w 1589 roku	197
Jacek Sobczak, Sądownictwo Komisji Edukacji Narodowej	213

III. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE — COMPTES RENDUS ET NOTES CRITIQUES

Lietuvos TSR valstybės ir teisės istorija (praca zbiorowa pod red. S. Vansevičiausa) (Jacek Sobczak)	231
Z. Wojtkowiak, Litwa Zawilejska w XV i w pierwszej połowie XVI w. (Andrzej Zakrzewski)	234

M. Kamińska, Sądownictwo miasta Torunia do połowy XVII w. na tle ustroju sądów niektórych miast Niemiec i Polski (Ludwik Łysia k)	236
K. Przyboś, Sejmik województwa krakowskiego w czasach saskich (1697 - 1763) (Henryk Olszewski)	239
S. Achremczyk, Reprezentacja stanowa Prus Królewskich 1696 - 1772 (Henryk Olszewski)	241

* *

*

Ich caaz („Wielikoję ułożenije”). Pamiatnik mongolskiego feodalnego prawa XVII w. — opracowanie i komentarz S. D. Dyłykowa (J.S.)	246
I. A. Bułygin, Monastyrskije kniestjaniije Rossij w pierwoj czetwerti XVIII w. (J.S.)	246

IV. IN MEMORIAM

Władysław Czapliński 1905 - 1981 (Henryk Olszewski)	249
Leonard Bianchi 1923 - 1981 (Józef Ciągwa)	253

V. KRONIKA — CHRONIQUE

Konferencja naukowa poświęcona pamięci Władysława Czaplińskiego (Stefania Ochmann)	257
Dyskusja nad rosyjskim przekładem „Historii państwa i prawa polskiego” (Stanisław Russocki)	258
Konferencja naukowa poświęcona dziejom polskiego parlamentaryzmu w okresie przedrozbiorowym (Krystyna Sikorska-Dzięgielewska, Maria Zmierzak	259
Profesor Andor Csizmadia doktorem honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (Lesław Pauli)	262
Pobył prof. dr Vasile Gionea w Polsce (Witold Maisel)	265
Finał XI Olimpiady Historyczno-Prawnej im. Michała Szczanieckiego — Gdańsk 1981 (Tadeusz Maciejewski)	265
Finał XII Olimpiady Historyczno-Prawnej im. Michała Szczanieckiego — Poznań 1982 (Grzegorz Czeszak)	
Sprostowanie	266

WSPÓŁPRACOWNICY ZESZYTU 2

Józef Ciągwa (Katowice)
Grzegorz Czeszak (Poznań)
Anna Filipczak-Kocur (Opole)
Ludwik Łysiak (Kraków)
Tadeusz Maciejewski (Gdańsk)
Witold Maisel (Poznań)
Ryszard M. Małajny (Katowice)
Stefania Ochmann (Wrocław)
Henryk Olszewski (Poznań)
Lesław Pauli (Kraków)
Stanisław Russocki (Warszawa)
Krystyna Sikorska-Dzięgielewska (Poznań)
Jacek Sobczak (Poznań)
Władysław Sobociński (Warszawa)
Jerzy Walachowicz (Poznań)
Andrzej Wyczański (Warszawa)
Andrzej Zakrzewski (Warszawa)
Maria Zmierczak (Poznań)

